

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ความเห็นต่อการเข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๑๑๒๒
ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศต่อการเข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (Asian Infrastructure Investment Bank – AIIB) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียน ดังนี้

๑. ความเห็นในภาพรวมต่อการเข้าเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง AIIB

๑.๑ กระทรวงการต่างประเทศเห็นด้วยในหลักการต่อการเข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง AIIB ด้วยเหตุผล ดังนี้

๑.๑.๑ เป็นประโยชน์ต่อการสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของแหล่งเงินทุนสำหรับการกู้ยืมเพื่อนำมาลงทุนในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มเติมนอกเหนือจากธนาคารโลกและธนาคารพัฒนาเอเชียซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนหลักของภูมิภาคในปัจจุบัน และน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโครงสร้างในส่วนเชื่อมต่อที่ยังขาดหาย และช่วยปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในส่วนที่ยังขาดแคลนเงินทุน ทั้งภายใต้แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน และกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคต่าง ๆ ที่ไทยมีบทบาทสำคัญ อาทิ แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ และความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม อาจต้องมีการพิจารณากฎเกณฑ์ของการระดมและจัดสรรเงินทุนของ AIIB และรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มั่นใจว่า AIIB จะสามารถสนับสนุนโครงการภายใต้กรอบอื่น ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑.๑.๒ จะช่วยเพิ่มบทบาทของไทยในการส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาค เนื่องจากจะทำให้ไทยมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์และโครงสร้างของ AIIB ให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์การพัฒนาความเชื่อมโยงของไทย

๑.๒ โดยที่ AIIB มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐานของภูมิภาคเพิ่มเติมจากกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่ ขณะที่กองทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Infrastructure Fund: AIF) มีวัตถุประสงค์เพื่อเร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในและระหว่างพรมแดนของประเทศสมาชิกอาเซียน AIIB จึงไม่น่าจะมีข้อห่วงกังวลถึงความซ้ำซ้อนระหว่าง AIIB กับแหล่งเงินทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้ง AIF โดย AIIB นับเป็นแหล่งเงินทุนทางเลือกสำหรับโครงการที่ไม่เข้าข่ายได้รับเงินทุนจาก AIF และยังคงต้องการเงินทุนสนับสนุน อย่างไรก็ตาม กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า ควรมีการศึกษาและหารือกันต่อไปเพื่อกำหนดขอบเขตของการสนับสนุนเงินทุนจาก AIIB และ AIF เพื่อมิให้ซ้ำซ้อนกัน

๒. ประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อแสดงเจตนารมณ์เข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง AIIB

๒.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระสำคัญของ MOU เพื่อแสดงเจตนารมณ์เข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง AIIB หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหมาะสม สามารถปฏิบัติได้ภายใต้กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ รวมทั้งได้ตั้งงบประมาณไว้เพื่อการนี้แล้ว

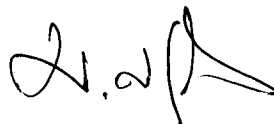
๒.๒ โดยที่ข้อ VII (๒) ของ MOU ระบุว่า MOU ฉบับนี้ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายและจำกัดเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการภายในของภาคี ดังนั้น จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ

๒.๓ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาวรรคสองตอนท้ายของข้อ IV เรื่องสมาชิกภาพของ MOU ที่ระบุว่า “การดำเนินกระบวนการภายในสำหรับการออกกฎหมายให้เป็นดุลพินิจของผู้ลงนาม แต่คาดหวังที่จะให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นปี ค.ศ. ๒๐๑๕ เพื่อให้ธนาคารสามารถเริ่มดำเนินการได้ในโอกาสแรกสุดที่เป็นไปได้” (Completion of domestic process of legislation is at the discretion of the signatories, but expected before the end of 2015 to make it possible for the Bank to start operation at the earliest possible date.) อาจเข้าใจได้ว่ามีเจตนาให้หมายถึงการออกกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินการตามร่างความตกลงเพื่อการจัดตั้ง AIIB (AIIB Articles of Agreement) ที่ประเทศต่าง ๆ จะเจรจากันต่อไปในอนาคต ดังนั้น กระบวนการคลังจึงควรพิจารณาด้วยว่า สามารถดำเนินการตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในข้อดังกล่าวได้หรือไม่

นอกจากนั้น ยังอาจส่งผลเป็นการสร้างความคาดหวังว่าประเทศที่ลงนามใน MOU นี้ จะต้องดำเนินการภายในสำหรับการออกกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินการตาม AIIB Articles of Agreement ภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับความเข้าใจของกระทรวงการคลังที่ว่า “การแสดงเจตนารมณ์เข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง AIIB และ/หรือ การลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) จะยังไม่มีผลผูกพันว่าประเทศนั้น ๆ จะเข้าร่วมเป็นผู้ถือหุ้นของ AIIB จนกว่าการเจรจาเพื่อยกร่างความตกลงเพื่อการจัดตั้ง AIIB (AIIB Articles of Agreement) แล้วเสร็จ และมีการลงนามผูกพันในร่างความตกลงดังกล่าว”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนัสวี ศรีโสดาพล)

รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ รักษาการแทน

ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๒๕๓

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๗